

Postaje duhovnih zvanja

U jedinstvenom pastoralnom djelovanju pastoral duhovnih zvanja ima i treba nalaziti svoje postaje koje su, zapravo, prepoznatljiva mjesta vjere za cijelu Crkvu, gdje redovito niču i raspoznaju se pozivi i zvanja. To su *liturgija i molitva*, crkveno *zajedništvo*, *služenje* u ljubavi te *svjedočenje* kao iskustvo Božje ljubavi.¹ Tako pastoral duhovnih zvanja ima temeljne postaje *puta vjere*. Na osnovi toga sasvim je razumljivo da se on treba događati u srcu župnih zajednica, gdje je prezbiter izravni uzgojitelj svih zvanja. Kao pomoć i orijentacija u pastoralnom djelovanju poslužiti će nam crkveni dokumenti i *dekalog* koji je izradio p. Eusebio Hernandez Sola, augustinijanac.²

Crkveno zajedništvo

Iskustvo crkvene zajednice nakon koncilske obnove, kao i druge društvene i pedagoške činjenice jasno pokazuju da danas nije moguće odgajati, niti evangelizirati nego samo pomoću zajednice. «Zajednica koja živi u evanđeoskom duhu po svojoj naravi ne samo da svjedoči prisutnost Krista u zajednici, nego tu prisutnost zrači postajući tako znak za sve.»³ Izgradnja zajednice je temeljna norma pastorala mladih i pastoral duhovnih zvanja.

Pastoral usmjeren prema zvanju prvenstveno mora izgraditi zajednicu⁴ koja radosno svjedoči i živi svoju vjeru, zajednicu koja prihvaća mlade i otvorena je za njih, koja olakšava i promiče otvorenost prema evanđeoskom modelu života, u kojoj se znakovito i oduševljeno žive različita zvanja u uzajamnom zajedništvu i međusobnom poštovanju.⁵ Bez zajednice nema uspješnog evangelizacijskog procesa niti procesa koji vodi do prepoznavanja zvanja. Pripadnost zajednici od središnje je važnosti za rast vjere i osjećaj identiteta. Nitko ne zna tko je dok ne otkrije komu i čemu pripada.⁶

¹ Usp. *Isto*, br. 27.

² Citirano prema: SKORIĆ, Silvana: Oduševljavanje mladih za vrednote redovničkog života, u: *Posvećeni život* 9 (2001.), br.1, str. 33.

³ Citirano prema: VECCHI, Juan Edmundo: *Pastoral mladi. Izazov za crkvenu zajednicu*, Katehetski salezijanski centar, Zagreb, 1998., str. 100.

⁴ O suvremenom voditelju zajednice usp. ZULEHNER, Paul M.; HENNERSPERGER ANNA: «*Hode i ne more se*» (*Iz 40,31*), *Svećenici u današnjoj kulturi*, Teologija u Đakovu, Zagreb/Đakovo, 2001.

⁵ Usp. ROSÓN, Luis: Promicanje zvanja kao temeljna dimenzija pastoral mladih, u: *Kateheza* 28 (2006.), br. 2, str. 132.

⁶ Usp. ARAČIĆ, Pero: Nadolaskom trećeg tisućljeća: zahtjevi i perspektive nove evangelizacije, u: *Diacovensia* 8(2000.), br. 1., str. 180-183; BALOBAN, Josip: *Pastoralni izazovi Crkve u Hrvata*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1992., str. 115-116.

Župna zajednica je, bez sumnje, najznačajnije mjesto u kojem se oblikuje i očituje kršćanska zajednica. Kao pastoralni subjekt ona je svojim životom pozvana biti bratska i ugodna obiteljska kuća gdje kršćani postaju svjesni da su narod Božji.⁷

Mladi ne žele biti objekt, već subjekt izgradnje svojeg vlastitog života. Kršćanska zajednica vjeruje u njihove mogućnosti i sposobnosti te im pomaže da budu odgovorni u skladu sa svojom situacijom i svojim sposobnostima.⁸

Na temelju koncilskog shvaćanja Crkve i zbog okolnosti suvremenog načina života, danas je sve više uočljivo to da župna zajednica nije dostatna za potrebe suvremenog načina života. Čitajući znakove vremena, Crkva uviđa potrebu suvremenog čovjeka koji umoran od mase i anonimnosti sve više teži za manjim zajednicama u kojima će lakše razviti sliku o sebi i prepoznati svoju osobnost.⁹ Zbog nastale situacije Plan i program župne kateheze *Župna kateheza u obnovi župne zajednice*¹⁰ donosi razrađeni prikaz ovog poimanja župe. Iz svega rečenog postaje jasnije da je u pastoralnom radu, u župnoj zajednici, nužno krenuti u stvaranje živih vjerničkih krugova, što, zapravo, stvara podlogu za novo lice župnog pastora.¹¹ Na isto nas razmišljanje potiče i kardinal Ratzinger – Crkva «više neće biti zajednica velikog broja ljudi, nego će to biti Crkva manjina, koja iz stvarnog uvjerenja djeluje u malim živim krugovima, sastavljenim od pravih vjernika.»¹² Takve su zajednice najbolja prigoda za mlade, gdje će se učiti zajedništvu i bratskom životu kroz župnu katehezu, rad s Biblijom, kroz molitvu, duhovne obnove, izlete, hodočašća, križni put, kroz hod franjevačke mladeži, i sl. To su danas provjereni putovi pastora duhovnih zvanja, koji bi se trebali njegovati u župnim zajednicama. Sve to ima za cilj u malim zajednicama stvoriti ozračje prve kršćanske zajednice «gledajte, kako se ljube»¹³ te da pojedinac otkrije svoje osobno iskustvo vjere i svoj poziv u svakodnevnicu.¹⁴

⁷ Usp. IVAN PAVAO II.: *Catechesi tradendae. Apostolska pobudnica o vjerskoj pouci u naše vrijeme*, Glas Koncila, Zagreb, 1994., br. 67.

⁸ Usp. MIRANDA, Álvaro Chordi: Otkrivena lica. Pastoral s mladima danas, u: *Kateheza* 28 (2006.), br. 4, str. 407-408.

⁹ O važnosti malih zajednica i vjerničkih krugova u župskim zajednicama: Usp. ŠIMUNOVIĆ, Josip: Teološke i antropološke pretpostavke suradničkih odnosa unutar župne zajednice, u: *Bogoslovska smotra* 75(2004.), br. 1, str. 148.; ISTI: Male zajednice hit pastora, u: *Vjesnik Đakovačke i Srijemske biskupije* 129 (2001.), br. 9, str. 566; ISTI: Živi vjernički krugovi, u: *Vjesnik Đakovačke i Srijemske biskupije* 132 (2004.), br. 10, 727; ARAČIĆ, Pero: Ambijent nove evangelizacije: župa zajednica zajednica, u: *Isto*, str. 723–725;

¹⁰ HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA, NACIONALNI KATEHETSKI URED: *Župna kateheza u obnovi župne zajednice, Plan i program*, Nacionalni katehetski ured Hrvatske biskupske konferencije – Hrvatski institut za liturgijski pastoral, Zagreb – Zadar, 2000., str. 19.

¹¹ Usp. ŠIMUNOVIĆ, Milan: *Pastoral za novo lice Crkve. Teološka promišljanja o župnoj zajednici*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2006., 260-262.

¹² RATZINGER, Josef: *Sol zemlje*, Mozaik knjiga, Zagreb, 1997., str. 264.

¹³ Dj 4, 32.

¹⁴ Usp. PAŽIN, Ivica: Crkva «kao» zajednica, u: *Vjesnik Đakovačke i Srijemske biskupije* 132 (2004.), br. 10, str. 733.

Župna zajednica je pozvana svjedočiti mladima, poticati ih, pratiti, prihvaćati njihovu stvarnost, njihove potrebe i traganja. Potrebno je stvarati oaze u kojima će mladi imati priliku iskusiti temeljne vrednote: dobrotu, požrtvornost, povjerenje, hrabrost, solidarnost, gdje će se moći susretati i rasti u vjeri, gdje će otkriti svoje sposobnosti i biti ono što jesu, gdje će smjeti sanjati i planirati život.¹⁵

Crkveno zajedništvo, kao prva životna funkcija koja nastaje iz liturgije, nije samo krepost ponašanja, nego je i put zvanja. Crkva se predstavlja kao čovjekov prostor bratstva u kojemu svaki vjernik može i mora iskusiti ono jedinstvo među ljudima i jedinstvo s Bogom, koje je dar odozgo. Sjajan su primjer takve crkvene dimenzije Djela apostolska, u kojima se donosi da je kršćanima sve bilo zajedničko. Dijelili su materijalna i duhovna dobra, bili su jedno srce i jedna duša.¹⁶ Papa Ivan Pavao II. zajedništvo u Crkvi vidi kao novi izazov za novo tisućljeće. «Prije planiranja konkretnih inicijativa potrebno je promicati duhovnost zajedništva omogućujući da se ona pokaže kao odgojno načelo na svim mjestima gdje se izgrađuje čovjek i kršćanin, gdje se odgajaju službenici oltara, posvećeni službenici, pastoralni djelatnici, gdje se grade obitelji i zajednice.»¹⁷ Samo kad ga se živi moguće je otvoriti se nekom zvanju, koje će u svakom slučaju biti uvijek zvanje za bratstvo. Zajedništvo je dragocjeni plod suživota braće i sestara u njihovim različitostima.

Dijeljenje s bratom i sa zajednicom postaje, dakle, put kojim se uči kako druge učiniti sudionicima u vlastitim projektima da bi se konačno prihvatio plan koji je Bog zamislio. Taj put uvijek će biti projekt bratstva. Upravo o tome svjedoče novija redovnička zvanja koja najčešće dolaze iz dobro strukturiranih zajednica, dakle, kao aktivni članovi svojih župnih zajednica ili iz crkvenih pokreta u kojima se okupljaju mladi.

Najsnažnije svjedočanstvo zajedništva osjetit će djeca, mladi, ali i svi ostali, ako među članovima župne ili redovničke zajednice dožive to da se međusobno ljube, pomažu, prihvaćaju, radosno žive i dijele s drugima ono što imaju, ako imaju vremena jedni za druge i za one koji trebaju njihovu blizinu i pomoć. Samo tko tako živi crkveno bratstvo, tko dijeli s bratom i sa zajednicom, može se osjetiti pozvanim od drugoga i imati hrabrosti odgovoriti

¹⁵ Usp. MANDARIĆ, Valentina: Odgovornost pozvanih za nova duhovna zvanja, u: *Vjesnik Đakovačke i Srijemske biskupije* 134 (2006.), br. 4, str.

¹⁶ Usp. Dj 2, 42-48.

¹⁷ IVAN PAVAO II.: *Novo millennio ineunte. Apostolsko pismo episkopatu, kleru i vjernicima na završetku Velikog jubileja 2000*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2001, br. 43.

¹⁷ Usp. Isto.

mu. Tako se može ustvrditi da je zvanje, kao iskaz čovjeka koga je Bog stvorio, otvoreno odnosu kao najsigurniji put u življenju crkvenog bratstva.¹⁸

¹⁸ Usp. PAPINSKO DJELO ZA CRKVENA ZVANJA: *Nova zvanja za novu Europu. Završni dokument Kongresa o svećeničkim zvanjima i o zvanjima posvećena života u Europi*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 2000., br. 27b.